

KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJA

APIBRĖŽTIS

Komunikavimo kompetencija – tai asmens gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis ir technologijomis.

SANDAI

Pranešimo kūrimas. Priemonių ir formų įvairovė (parenkamos ir vartojamos verbalinės ir neverbalinės raiškos priemonės ir formos); komunikavimo sritys ir situacijos (raiškos priemonės ir formos pritaikomos komunikavimo situacijai ir adresatui); asmens identiteto pristatymo išsamumas (prisistatymas kontaktiniu būdu bei virtualioje erdvėje).

Pranešimo pateikimas ir komunikavimo sąveika. Komunikavimo kanalų ir priemonių įvairovė (pasirenkami komunikavimo kanalai ir priemonės); komunikavimo strategijų įvairovė (strategijos taikymas komunikuojant individualiai ir grupėje).

Pranešimo analizė ir interpretavimas. Suvokiamo pranešimo sudėtingumas ir įvairialypumas (pranešimo analizavimas, interpretavimas ir kritinis vertinimas).

KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJOS RAIDOS APRAŠAS

Sandai	Sandų raiška	Sandų raiška centruose					
		1–2 klasės	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 klasės	11–12 klasės
Pranešimo kūrimas	Priemonių ir formų įvairovė: parenka ir vartoja verbalines ir neverbalines raiškos priemones ir formas	Naudoja mokytojo rekomenduojamas kalbines ir vizualias raiškos priemones.	Naudoja pasirinktas ir mokytojo rekomenduojamas kalbines ir vizualias raiškos priemones.	Pasirenka ir derina įvairias raiškos priemones ir formas.	Išbando kompleksines raiškos priemones ir formas.	Naudoja kompleksines raiškos priemones ir formas.	Tikslingai pasirenka ir kūrybiškai naudoja kompleksines raiškos priemones ir formas.

	Komunikavimo sritys ir situacijos: pritaiko raiškos priemones ir formas komunikavimo situacijai, adresatui, kultūriniam kontekstui	Pritaiko komunikavimo priemones ir formas kasdienėms situacijoms, kurias sieja su asmeninio gyvenimo bei mokymo(si) sritimis.	Pritaiko komunikavimo priemones ir formas įvairioms situacijoms, kurias sieja su asmeninio gyvenimo bei mokymo(si) sritimis, kontaktiniu būdu ir virtualioje erdvėje.	Pritaiko raiškos priemones ir formas įvairioms komunikavimo situacijoms ir adresatams, kurias sieja su asmeninio gyvenimo, mokymo(si) ir viešosios veiklos sritimis.		Pritaiko pranešimą įvairioms komunikavimo situacijoms ar / ir įvairiems skirtingų sričių adresatams.	Lanksčiai pritaiko pranešimą sudėtingoms komunikavimo situacijoms ar / ir įvairiems skirtingų sričių adresatams.
	Asmens identiteto pristatymo išsamumas: pristato save gyvai bei virtualioje erdvėje	Suvokia, kada, kam, kokius asmeninius duomenis pateikti. Pristato raštu ir žodžiu.	Išsamiai prisistato (raštu ir žodžiu) kontaktiniu būdu ir virtualioje erdvėje.	Apibūdina save suvokdami individualumą, išskirtinumus bei atsižvelgdami į situaciją ir adresatą.	Komunikuodami išreiškia save, vadovaujasi gerosios praktikos pavyzdžiais.	Komunikuodami atskleidžia asmeninius būdo bruožus, atsižvelgia į komunikavimo sritį. Kurdami gyvenimo aprašymą atsižvelgia į situaciją ir adresatą.	Tikslingai formuoja asmeninį įvaizdį, įsitraukia į komunikavimo diskursą, kurį sieja su asmeninio gyvenimo, mokymo(si), viešosios ir profesinės veiklos sritimis.
Pranešimo pateikimas ir komunikavimo sąveika	Komunikavimo kanalų ir priemonių įvairovė: pasirenka komunikavimo kanalą ir priemonę	Renkasi artimoje aplinkoje esančius komunikavimo kanalus ir priemones.	Naudoja fizinius ir virtualaus komunikavimo kanalus bei priemones.	Naudoja ir derina fizinius bei virtualaus komunikavimo kanalus ir priemones.		Integruoja komunikavimo kanalus bei priemones įvairialypei komunikacinei sąveikai užtikrinti.	Kuria bei tikslingai naudoja komunikavimo kanalus ir priemones.

	Komunikavimo strategijų įvairovė: taiko strategiją komunikodamas individualiai bei grupėje	Komunikuodami išlaiko dėmesį, išklauso pašnekovą ir tinkamai reaguoja. Komunikuodami su vienu pašnekovu (ar grupėje) taiko skirtingas komunikavimo strategijas.	Taiko pagrindines komunikavimo strategijas: atsižvelgia į adresatą, remiasi ankstesnėmis žiniomis, bando ir pasitaiso.	Bando ir eksperimentuoja taikydami įvairias komunikavimo strategijas: planuoja pranešimą, lanksčiai naudoja kalbinius ir nekalbinius išteklius.	Parenka ir derina įvairias komunikavimo strategijas.	Atpažįsta taikomas strategijas ir tinkamai reaguoja.	Tikslingai taiko komunikavimo strategijas ir kuria komunikavimo aplinką.
Pranešimo analizė ir interpretavimas	Suvokiamo pranešimo sudėtingumas ir įvairialypiškumas: analizuoja, interpretuoja ir kritiškai vertina pranešimą	Atpažįsta asmeninio gyvenimo, mokymo(si) ir viešosios veiklos srityse gaunamus verbalinius ir neverbalinius pranešimus. Atpažįsta pagrindines pranešimų adresatų grupes. Atpažįsta pagrindines komunikavimo intencijas. Atpažįsta patyčias ir įžeidžiamo turinio pranešimus.	Skiria pranešimo siuntėjų ir gavėjų socialinius vaidmenis, kurie susiję su asmeninio gyvenimo, mokymo(si) ir viešosios veiklos sritimis. Atsižvelgia į adresato kitioniškumą. Nustato įvairias komunikavimo intencijas. Supranta asmenines nuostatas išreiškiančius pranešimus. Atpažįsta nepakantumą ir smurtą skleidžiančius pranešimus.	Interpretuoja abstrakčiais simboliiais išreikštus pranešimus. Atpažįsta anoniminius pranešimus. Analizuoja ir vertina kompleksines komunikavimo intencijas. Atpažįsta žalingą poveikį darančius pranešimus.	Analizuoja pranešimus, turinčius potekstę. Analizuoja asmeninius ir grupių interesus išreiškiančius pranešimus. Kritiškai vertina pranešimą.	Analizuoja įvairialypius pranešimus ir atpažįsta netiesiogiai išreikštas komunikavimo intencijas. Atskiria manipuliacijas. Patikrina pranešimo patikimumą. Interpretuoja pranešimą, remiasi išplėstiniu kontekstu.	Analizuoja įvairialypius pranešimus ir kompleksines komunikavimo intencijas visose gyvenimo srityse. Analizuoja, interpretuoja ir kritiškai vertina pranešimo patikimumą, remiasi įvairiais šaltiniais.